

Az Országgyűlés
Fenntartható fejlődés bizottsága

Iromány száma: T/17188/AG

Benyújtás dátuma: 2021. október 28.

ORSZÁGGYŰLÉS HIVATALA

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Schmuck Erzsébet elnök**

Tárgyalási szerepkör a HHSZ alapján: **Vitához kapcsolódó bizottság, 92. § (3) bekezdés**

Az ülés időpontja: **2021. október 28.**

Érkezett: 2021 OKT 28.

**A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény
végrehajtásáról szóló törvényjavaslat
(T/17188. szám)
Részletes vitáról szóló bizottsági jelentés**

A bizottság az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 44-45. §-a alapján lefolytatta a törvényjavaslat részletes vitáját.

A bizottság a törvényjavaslatot megvizsgálva megállapította, hogy az megfelel a HHSZ 44. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.

A bizottsághoz képviselői módosító javaslatot nem nyújtottak be, és a bizottság sem fogalmazott meg saját módosítási szándékot, így részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatot nem nyújt be.

A részletes vita során a bizottság az alábbi véleményt fogalmazta meg:

A bizottság megállapítja, hogy a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény végrehajtásáról szóló T/17188. számú törvényjavaslat megfelel a házszabályi rendelkezések 44. § (1) bekezdése szerinti alkotmányossági, jogi és jogalkotási követelményeknek.

2020-ban világszerte meghatározóvá váltak azok az intézkedések, amelyek a járvány egészségügyi kezelését és a gazdaságra gyakorolt negatív hatásait hivatottak ellensúlyozni. Az elmúlt évek következetes gazdaságpolitikájának köszönhetően Magyarország erős fundamentumokkal és stabil államháztartással rendelkezett, így a járvány egy ellenálló, kiegyensúlyozott szerkezetű gazdaságot ért tavaly márciusban.

A kedvező kilábalást nagymértékben támogatta, hogy a koronavírus-járvány magyarországi megjelenésével párhuzamosan 2020 tavaszán elindításra került a Gazdaságvédelmi Akcióterv, melynek köszönhetően a koronavírus okozta válság negatív hatásai jelentősen mérséklődtek.

A gazdasági újraindítás keretében jelentős szerepet kapnak a klímavédelmi célok és a gazdaság digitalizációja, emellett a magyar mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztésére is jelentős források fognak rendelkezésre állni.

A környezetvédelemre fordított kiadások 2020-ban több mint 90 milliárd forinttal magasabban

teljesültek az előző évhez képest. Többek közt egyes energiahatékonysági programok, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a vízügyi igazgatóságok, a hulladékgazdálkodás, valamint a Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer támogatása nőtt meg. A környezetvédelem intézményi és ágazati célfeladatainak kiadása 418,0 milliárd forint volt, ami az előző évi teljesítéshez képest összességében 22,9 milliárd forinttal nőtt. Az intézmények (nemzeti park igazgatóságok, vízügyi igazgatóságok) 2020. évi kiadásai 183,9 milliárd forintot tettek ki, amely 49,7 milliárd forinttal magasabb az előző évi összegnél. Az ágazat kiadásainak növekedését főként a Környezet és Energetikai Hatékonysági Operatív Program (KEHOP) kiadásainak növekedése befolyásolta.

Az év során számos európai uniós kötelezettséggel, valamint nemzetközi klímapolitikai kötelezettséggel összefüggő feladatok kerültek ellátásra. 2019. évhez képest jelentősen nőtt a LIFE Éghajlat-politika alprogramja keretében sikeresen pályázó magyarországi szervezetek száma és az általuk igényelt nemzeti önerő-támogatás nagysága.

Magyarország az átgondolt stratégiai tervezésnek köszönhetően fokozatosan áttér az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra. A kapcsolódó nemzeti stratégiák végrehajtását fenntarthatósági oldalról a hazai zöldítési programok segítik.

A legnagyobb károsanyag-, illetve CO₂-kibocsátás hazánkban is a lakossági energiafelhasználásból, valamint a közlekedési ágazatból adódik, így a hazai zöldítési programok is e területek CO₂-kibocsátásának csökkentésére fókuszálnak. A Klíma- és Természetvédelmi Akcióterven keresztül 2020. évben elindult az erdőtelepítési program, amelynek keretében az Agrárminisztériummal együttműködésben az elmúlt egy évben több mint 1 millió fa ültetésére került sor 164 hektáron. A teljes erdősítési program keretében pedig több mint 650 hektár új erdő jött létre, ami több mint 3 millió facsemetét jelent.

A lakóépületek felújítására 2020. évben meghirdetett lakossági pályázati konstrukció elsődleges célja, hogy az energiahatékonysági célú beruházások előmozdítása érdekében gyors, megfelelő intenzitású, vissza nem térítendő támogatáshoz juttassa a lakosságot az ország egész területén.

A közlekedésfejlesztési intézkedések – kedvező társadalmi és gazdasági hatásuk mellett – egyaránt érintik az emberi egészség, a levegőszennyezés, a zaj-, a talaj- és vízszennyezés, továbbá a táj és az élővilág veszélyeztetésének, valamint a területhasználat összehangolásának kérdéseit. Az elektromos járművek használatának terjedésével csökken a lokális szén-dioxid-kibocsátás és a zajterhelés, a lakosság tisztább és jobb minőségű levegőhöz juthat, életminősége javulhat. A 2020. évben elindított új támogatási program keretében az olcsó elektromos személyautók és az elektromos rásegítésű kerékpárok megjelenését, használatát megemelt támogatási összeggel támogatta a kormány. A Zöld Busz Program keretében a helyi közösségi közlekedésben megkezdődik a korszerűtlen buszparkok cseréje, amely a szolgáltatási színvonal emelkedését eredményezi. A Klíma- és Természetvédelmi Akcióterv intézkedésének köszönhetően 2022-től állami támogatással csak elektromos buszt lehet üzembe helyezni a 25 ezer főt meghaladó lélekszámú településeken, ennek eredményeként tíz éven belül a nagyvárosokban közlekedő minden második busz környezetkímélő lesz.

2020. évben 4 db energetikai innovációt támogató, vissza nem térítendő támogatást nyújtó pályázati kiírás került meghirdetésre, 16 milliárd forint keretösszeggel az energiaellátás biztonságának megerősítése, az energiaszektor klímabarát átalakítása és a gazdaságfejlesztési jelentőségű

innovációs lehetőségek ösztönzése céljából.

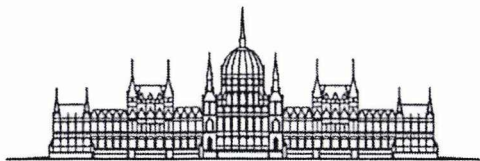
A 2020-as évben folytatódtak tehát azok a kormányzati intézkedések, amelyek a magyar emberek, a családok, az ifjúság boldogulását, életminőségük javulását, hazánk természeti értékeinek megóvását eredményezik, és egy környezettudatosabb társadalmi berendezkedést ösztönöznek.

A jelentés elfogadása során kisebbségben maradt bizottsági tag véleményét a jelentés függeléke tartalmazza.

A bizottság a törvényjavaslat részletes vitáját 2021. október 28-án lezárta.

Schmuck Erzsébet
elnök

Az Országgyűlés
Fenntartható fejlődés bizottsága

Függelék

Az LMP képviselőcsoportjához tartozó bizottsági tag kisebbségi véleménye

a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény végrehajtásáról szóló T/17188. számú törvényjavaslat részletes vitájáról szóló bizottsági jelentéshez

Az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága lefolytatta a törvényjavaslat részletes vitáját. A bizottság részletes vitáról szóló jelentésének elfogadása során kisebbségben maradt bizottsági tag – az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 92. § (5) bekezdése és 117. § (2)–(3) bekezdése alapján – az alábbi kisebbségi véleményt terjeszti elő:

2020. rendkívüli év volt költségvetési szempontból is. A koronavírus-járvány kitörése és a szükséges járványügyi intézkedések miatt a költségvetés már márciusban borult, jelentős átcsoportosítások és más intézkedések történtek. Szintet lépett az átláthatatlanság, a követhetlenség és a rögtönzés.

Költségvetési kérdésekben is totális rendeleti kormányzás valósult meg, azaz az Országgyűlés szerepe minimálisra csökkent. 2020 tavaszán a kormány úgy hozott létre két alapot, a Gazdaságvédelmi Alapot és a Járvány Elleni Védekezési Alapot, hogy nem mondta meg, hogy milyen kiadási és bevételi sorok vannak benne. A két alap a zárszámadásra fel is szivódott, mintha nem is lett volna.

A kormány 5000 milliárd forinttal túllépte a törvényben rögzített költségvetési keretet. A kormányzati szektor hiánya az 1%-os terv helyett 8% lett.

Kérdés, hogy mire ment el a plusz 5000 milliárd forint.

Mindenesetre az osztogatott többletforrások nagyon aránytalanul oszlottak meg a különböző tárcák között:

- A legkevesebb többletforrást az Agrárminisztérium (+75 Mrd Ft), az EMMI (+85 Mrd Ft) kapta, vagyis az a két tárca, amelyik a környezet- és természetvédelemért, az egészségügyért, az oktatásért és a kultúráért felel.
- A Belügyminisztériumnak, amelyik az önkormányzatoktól kezdve a vízügyön és a katasztrófavédelmen át a belbiztonságért, a terrorelhárításért, sőt már a kéményseprésért és a szúnyogirtásért is felel, be kellett érnie +300 Mrd Ft-tal.
- A fő nyertes az ITM lett, nem kevesebb mint 1100 Mrd Ft többletforrással.

A 2020. évi költségvetés zárszámadása egyértelműen azt jelzi, hogy – megfelelő értékrenden, társadalmi konszenzuson alapuló – országprogram, átfogó kormányprogram és annak következetes megvalósítása nélkül nem lehet jól kormányozni. Mivel a Fidesz-KDNP-nek – talán nem véletlenül – már sok éve nincs kormányprogramja, ez a minden évi költségvetésre és zárszámadásra is rányomja a bélyegét.

Ha csak a környezetügyet nézzük: szinte semmit nem tettek a levegőtisztaság védelméért, az azbeszttmentesítésért, a környezeti kármentesítésért, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásért, a parlagfű visszaszorításáért, a termőtalajok és az erdők védelméért, a lakossági energiahatékonysági programokért, a víziközművek rekonstrukciójáért. A vízgazdálkodás területén rekordfinanszírozással csak az idejétmúlt, követ-betont kívánó megoldásokra, gigantikus közbeszerzésekre került sor. A természetvédelmet leginkább a „látványpékség” eszméje alapján támogatták.

Összefoglalva: a 2020. évi költségvetés teljesítésekor nem rugalmasságról van szó, hanem arról, hogy az Orbán-kormány nem tudja, de nem is akarja világos célok és elvek mentén láthatóvá tenni, mire megy el a közpénzünk, ami tarthatatlan állapot.

Budapest, 2021. október 28.

Schmuck Erzsébet